

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیرمسئول: مهدی شفیعی
سردبیر: جواد دبیری

آذان ظهر ۱۴/۱۲ | آذان مغرب ۲۷/۱۸ | نیمه شب شرعی ۳۳/۲۳ | آذان صبح فردا ۵۵/۴ | طلوع آفتاب فردا ۱۸/۶

امام صادق علیه السلام:

از جمله کمک‌های خداوند بر ضد دروغ‌گویان فراموشی است.

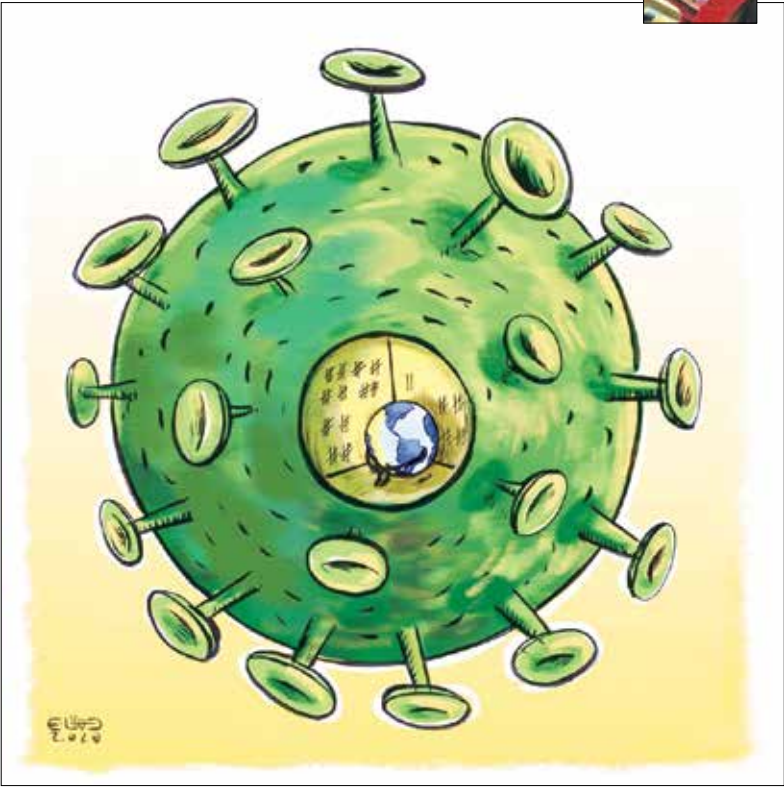
سخن روز

کافی(ط-الاسلامیه)ج ۲،ص ۳۴۱،ج ۱۵

نگاره منسوره دهقانی

زمینِ این روزهای ما

پا بر زمین سخت داشتن مهم است!

نمی‌دانم تا به حال اصطلاح انگلیسی‌de territorialization به گوش‌تان خورده است. در علوم اجتماعی اصطلاح چندان تازه‌ای نیست،چند دهه از عمرش می‌گذرد و ترجمه‌اش به فارسی شده است. آن را به قلمروزایی، خاک‌زدایی و سرزمین‌زدایی ترجمه کرده‌اند. territory منطقه، قلمرو و خاک است و پیشوند de بر نفی، زودون و بی‌اهمیت‌یا کم‌رنگ شدن دلالت می‌کند. از زمان گسترش وسائل ارتباط جمعی معلوم شد آدم‌هایی که یک گروه اجتماعی را تشکیل می‌دهند، دیگر لزوماً با یکدیگر ارتباط رودررو ندارند، بر خاک یا در مکان واحدی زیست نمی‌کنند، جغرافیا اهمیت چندانی ندارد ومکان‌های مجازی سر برآورده‌اند. این همه آدمی که تماشای پخش مستقیم یک مسابقه فوتبال با یک سریال تلویزیونی را همزمان تجربه می‌کنند، یک جور جماعتی را پدید می‌آورند بدون اینکه یکدیگر را دیده باشند. معلوم است که حتی اگر نام این پدیده را نشنیده باشید خود کم یا بیش تجربه‌اش کرده‌اید. زمانه شبکه‌های اجتماعی ونرم‌افزارهای ارتباط از راه دور اینترنتی دوره رونق این گونه فضاهای مجازی است. شما هم حتماً مثل من به پیچه‌های یا پستگان‌تان که در کشور دیگری زندگی می‌کنند از طریق واتساپ و نرم‌افزارهای مشابه در تماس هستید. این تماس‌ها آن قدر آسان و ارزان شده است که می‌دانم مادرهایی در طول روز چندین بار با فرزندان‌شان در آن سوی مرزها تماس می‌گیرند و در جریان جزئی‌ترین امور زندگی روزمره‌شان هستند، می‌دانند کی سرما خورده‌اند و نه‌ا‌هار وشام چه قرار است بخورند و کی را اقرار است ببینند. و گاهی حتی بیش از آنکه اگر در یک شهر یا حتی در یک خانه زندگی می‌کردند، از حال و روز همدیگر خبر دارند. خوب این معنی‌اش این است که بودن در یک مکان اعم از یک شهر یا یک کشور یا حتی یک خانه، اهمیتش را از دست داده است.

این را این روزها که ما یک جور ی تقریباً در خانه‌های‌مان حبس شده‌ایم، اهمیت این فضاهای مجازی را بهتر درک می‌کنیم. بیرون نیامدن من از خانه به همکاری من با روزنامه خدشه‌ای وارد نیاورده است. من و سایر نویسندگانی که در این صفحه می‌نویسند با وجود اینکه با هم همکاری می‌کنیم و هریک سهمی در پدید آمدن این صفحه داریم، یکدیگر را ندیده‌ایم. من تا به حال به دفتر روزنامه قدم نگذاشته‌ام و بنابراین در شرایط کنونی هم کار به همان روال سابق ادامه دارد. تماس‌های تلفنی وتماس دائم از طریق شبکه‌های اجتماعی نیز به جای خودش باقی است و حتی بیشتر شده است. احساس حضور در اجتماع کمتر شده، اما همچنان قوی است. مسلماً بدون وجود امکانات تکنولوژیک ارتباط از دور که به امری عادی بدل شده‌اند، امروز در خانه‌های‌مان بیشتر احساس تنهایی می‌کردیم. اما شرایط امروز در عین حال محدودیت‌های این ایده خاک‌زدایی را هم برجسته‌تر کرده است. این روزها بیشتر احساس می‌کنیم که این گونه تماس‌های مجازی جای دیدارهای رودررو را نمی‌گیرد. خاک به هر رو واقعیت دارد. حالا دست‌دادن ووروبوسی وبه‌سینه‌فشارن عزیزان به کنار، تولید مایحتاج زندگی مستلزم حضور آدم‌ها در یک مکان است. کارخانه‌ها و سیستم حمل‌ونقل کالا و سوخت صرفاً به شیوه مجازی کار نمی‌کنند. بیمارستان‌ها را از دور نمی‌شود اداره کرد، بیماراران را از دور نمی‌توان معالجه کرد. این را هم حس می‌کنیم. خرید و فروش وتولید و مصرف واقعی روی همین زمین، روی همین خاک، انجام می‌شود و با ارتباط واتسایی نمی‌توانید همه ارتباطات اجتماعی خود را سامان دهید. همین روزنامه را در نظر بگیرید. ممکن است من و بیشتر نویسندگان از دور مطالب‌مان را بنویسیم و ارسال کنیم، حتی اگر لازم باشد می‌توان صفحه‌آرایی را هم از دور انجام داد، اما روزنامه باید در چاپخانه توسط کارگران چاپ شود و توسط آدم‌های واقعی با ماشین‌های واقعی به دست ده‌های روزنامه‌فروشی برسد. تازه اگر می‌شد همه این کارها را هم از دور و به شیوه مجازی انجام داد، خیلی هم خوب نبود. حضور چیز دیگری است؛ پا بر زمین سخت داشتن تجربه دیگری.

این فکر که اهمیت جغرافیا و مکان‌های مادی کم‌رنگ‌تر شده است، هر روز بیشتر به یک باور فرهنگی ریشه‌ار بدل می‌شود. شرایط زندگی‌مان این روزها در عین حال که شاهد دیگری است برای اثبات این امر، اما نشان می‌دهد که ارتباط انسانی وتشکیل گروه‌های اجتماعی هنوز چه اندازه ریشه در حضور واقعی در مکانی واحد دارد. حذف این امکان -امکان گرد آمدن در مکان‌های واحد، در سینماها، تئاتر، کافه‌ها و... حتی اگر یکدیگر را نشناسیم-گویی ناگهان ما را متوجه اهمیت واقعیت سخت حضور مادی کرده است.

نهاد پایدار تشویق نوجوان‌ها به کتابخوانی

ابراهیم حدیدی
مدیرکل دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

یادداشت

چهارمین دوره جام‌باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان از اردیبهشت‌ماه سال جاری فعالیتش را آغاز کرد. در این دوره از رقابت بیش از دو هزار شهر و روستا - دربرگیرنده برکتدگی گستره جغرافیایی، قومی و زبانی- با تشکیل ۲۵ هزار باشگاه کتابخوانی و مجموعاً ۳۰۰ هزار عضو مشارکت داشتند. رقابت در ۳ بخش شهرستان، استان و کشوری برگزار می‌شود. هر شهرستان در بخش‌های چندگانه این رقابت می‌توانند ۳ اثر شرکت دهند. همچنین شهرهای دارای ۵۰ باشگاه کتابخوانی می‌توانند در هر بخش ۵ اثر را برای رقابت کشوری ارسال کنند. بخش‌های رقابتی جام باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان عبارت است از: «بهترین فیلم موبایلی»، «بهترین باشگاه کتابخوانی»، «بهترین نامه به نویسنده»، «بهترین کتاب به انتخاب کودکان و نوجوان‌ها»، «بهترین مهد کودک»، «کتانفروش برگزیده» و

مرضیه پرومند:

جان خود و دیگران را به خطر نیندازیم

تاچندوقت دیگرواکسن کروناوراه درمان آن کشف می‌شود،ولی آن‌چه درمان‌ناپذیراست وهیچ واکسنی ندارد،بی‌فکری وبی‌خردی کسانی است که باوجودهمه توصیه‌ها همچنان سفرمی‌روند وجان خود و دیگران را به خطر می‌اندازند واین ویروس مرگبار را ازشهری به‌شهر دیگر برای هموطنان خود به‌سوغات می‌برند! خیلی خوب است که دربرخورد باهربحران، قدرت‌طنز داریم، اما این شوخی‌ها نباید سبب شود باکرونا سهل‌انگاران به‌رخوردکنیم.

بخشی از گفته‌های این کارگردان به نقل از ایستا

رضا میرکیمی:

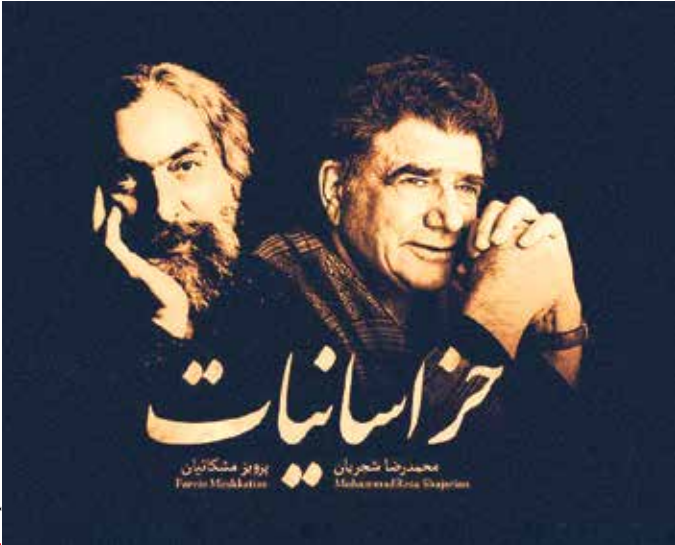
قدردان داشته‌های باارزش‌مان باشیم

به‌هرحال این بحران هم‌سیری خواهد شد وهمه‌ما امیدوار هستیم آثار اجتماعی وفرهنگی مطلوبی به‌صورت رفتار وعادات‌های عمومی از خود به‌جای‌بگذار د.عادت‌هایی چون توجه به‌خانواده، مدیریت‌زمان زندگی، مطالعه، رعایت بهداشت عمومی، جدی‌گرفتن همگرای ملی، بلوغ در اطلاع‌رسانی ومقاومت درمقابل شایعه‌ودروغ‌ودست‌آخرو مهم‌تر قدردانی وشکرگزاری به‌محضر خداوند برای داشته‌های باارزش زندگی.

بخشی از گفته‌های این کارگردان به ایستا

«خراسانیات» با صدای محمدرضا شجریان و آهنگسازی پرویز مشکاتیان منتشر شد

نفس کشیدن در نغمه‌های خراسان

آنچه که مشهود است افرادی می‌خواهند موسیقی ایران را به بیراه بکشاند. ناگفته نماند شبکه‌های اجتماعی و فضاهای مجازی هم بی‌تقصیر نبوده‌اند و به این مسأله دامن زده‌اند. به گونه‌ای که شرایط کار برای موزیسین‌های سنتی سخت شده و نمی‌توانند کاری تولید و منتشر کنند. شرکت‌های توزیع آلبوم‌های موسیقی و عوامل هم هیچ حمایتی نمی‌شوند و این اتفاق موجب شده موسیقی سنتی و ملی ایران به انزوا کشیده شود. امیدواریم این آلبوم و مخاطبان شجریان و مشکاتیان و کسانی که با آثار این هنرمندان خاطره دارند این کار را که به لحاظ کیفی بسیار خوب است تهیه کنند و از آن لذت ببرند. بزرگانی چون شجریان و مشکاتیان هنرمندانی هستند که بسادگی نمی‌توان جایگزینی برای آنها پیدا کرد. خواننده‌ای چون شجریان با آن صدای پر قدرت و گیرا هم‌تا ندارد و ممکن است دیگر خلق نشود. مشکاتیان هم جزو همان استثناات موسیقی بود. هنرمندی خوش ذوق و فرچه و آشنا و آگاه به موسیقی ردیفی و نوازنده‌ای پر قدرت و با احساس که با این همه استعداد‌های بسیار خوب و عقیده من اصل موسیقی به غیر از تکنیک و دیگر مسائل، ذوق است که حرف اول را می‌زند و مشکاتیان آراسته به این ذوق و زیبایی بود و کم هستند آهنگسازانی چون او. با این همه استعداد‌های بسیار خوب و خوش ذوقی در موسیقی ایران وجود دارد که هم خوب می‌خوانند و هم به زیبایی ساز می‌نوازند اما هیچ حمایتی از آنها وجود ندارد. آثار این هنرمندان جوان بسختی در قلب مردم نفوذ می‌کنند و از راه موسیقی نمی‌توانند امورات خود را بگذرانند و برخی هم که تنها با تبلیغات و خودنمایی این کارها را انجام می‌دهند و طبعاً کسی که اهل تبلیغات و خودنمایی باشد هنرش درجه یک نیست. بارها گفته‌ام موسیقی یک نتیجه کار آن هم متفاوت خواهد بود و این شاخصه مهم آثار موسیقی آن دوران است اما متأسفانه امروزه سلیقه مردم تغییر کرده و بسیاری از جوانان به سمت موسیقی‌هایی گرایش پیدا کرده‌اند که اغلب بی‌محتوات.

هنر خود دل نمی‌سوزاند و نمی‌خواهند

ساکنان کره جنوبی در حالی رکوردی تازه برای «مرد نامرئی» به ثبت رسانده‌اند که اغلب فعالیت‌های فرهنگی-ورزشی در اقصی نقاط جهان تعطیل شده. با این همه آنان بی‌توجه به خطر گسترش این ویروس تازه وارد همچنان به سینماهای روندا این فیلم که از ساخته‌های مشهور ترن و وحشت در سال جاری میلادی است، تنها

طی دوروز اخیر با بیش از ۱۳۰ هزار بلیت فروخته شده میزبان علاقه‌مندان بی احتیاط بوده. این فیلم تاکنون در کره جنوبی موفق به فروشی ۶۵۱ هزار دلاری شده و جالب است که ۸۵ هزار و ۱۷۱ نفر هم به تماشای آن نشسته‌اند. اما نکته عجیب‌تر اینکه به‌دنبال لغو اکران فیلم‌های جدید در این کشور یخریب توزیع کنندگان به اکران مجدد فیلم‌های قدیمی‌تر از جمله «هری پاتر و زندانی آزکابان» و «درباره زمان» پرداخته‌اند!

عکس‌نوشت

ساحر باهمان ابزاری مجازات می‌شد که با آن خطا کرده بود، حتی یک ذره هم این احتمال به ذهنشان نرسید میداد مرد جوان از گرسنگی و تشنگی تلف شود. آنان قاطعانه باور داشتند که با مهارت‌های شیطانی‌اش می‌تواند خیلی آسان آب و آذوقه فراهم کند.

شهروند مجازی

بگانه خدایی

هشتک

#نقرنینه

از همان روزهای نخست شیوع کرونا در ایران خیلی‌ها می‌گفتند که شهرهای درگیر این بیماری باید قرنطینه شوند. کاری که چین با شهر ووهان کرد. حالا که ایتالیا تمام کشورش را قرنطینه کرده و خبرهایی از اجرای این تصمیم برای شهر نجف می‌رسد انتقادها از اینکه چرا این اتفاق در ایران نیفتاده بیشتر شده است. البته خیلی‌ها هم

به مشکلات قرنطینه اشاره می‌کنند اما بعضی‌ها با مثال زدن از بی‌توجهی مردم به هشدارها، قرنطینه را تنها راه کنترل بیماری می‌دانند: «میلان به شهر ارواح تبدیل شده! تعداد موارد ابتلا و مرگ کرونا در ایتالیا از ارقام رسمی اعلام شده که مورد تردید هم هست کمتر است با وجود این تمام ایتالیا به‌طور کامل قرنطینه شده»، «تو شمال ایتالیا اومدن قرنطینه کنن خیرش زودتر توی رسانه‌ها لو رفته مردم پا شدن رفتن جنوب کشور. ایتالیا و ایران روز از به گل وخمیره درست کردن»، «تمام ایتالیا، تکرار می‌کنم، تمام ایتالیا قرنطینه شد. اما خب می‌تونید که ما تن به اعمال قرن وسطایی نمی‌دیدم! قرنطینه مال قرون وسطاست و مادرن‌ترین مردم جهانیم! با افکاری بسیار روشن و پیشرو در تمام زمینه‌ها (تکرار می‌کنم: تمام زمینه‌ها)»، «صبح اتوبوس «بی آر تی» مسیر تهرانپارس به آزادی پر بود. ایتالیا کل مملکت رو قرنطینه کرد و ما با تعطیل نکردن ادارات و ادامه

ترده‌ها قراره کرونا را شکست بدیم. جالبش اینه که وکیل و وزیر و مدیر مسئول هم مدام توصیه می‌کنند در خانه بمانید!». «گیلان قرنطینه نشد. تجهیزات وجود ندارد. کرونا هر روز قربانی می‌گیرد. با همه این حرف‌ها، ای هم‌ولایتی‌های عزیزم چرا جدی نمی‌گیرید و بی‌دلیل به خیابان‌ها می‌آیید. من دو نفر از عزیزترین اعضای خانواده‌ام را از دست داده‌ام. شما رعایت کنید و دم عبد خانواده را گرفتار نکنید»، «۸۸ نفر بیمار مبتلا به کرونا در کاشان فوت کردند (به گفته فرماندار) هر چه زودتر همه شهرها و استان‌ها را قرنطینه و امکانات درمانی را متمرکز در چنین شهرهایی کنید! برای اولین بار تقاضای برخورد قهقری با نقض‌کنندگان قرنطینه را دارم! هنوز می‌شود سونامی کرونا را متوقف کرد، عجله کنیم!»، «قرنطینه زمانی معنی پیدا می‌کرد که قم مرکزش بود یا هر شهر دیگه‌ای به جز قم. الان دیگه نوشدارو بعد از مرگ سهرابه»، «دوستان می‌دونستین از زمان اعلام کرونا تو قم تا الان حتی یک روز ادارات تعطیل نشده؟ دستپاچی دندون‌پزشکی کلینیک دولتی رو فرستادن بیمارستان! تمامی مغازه‌ها بازن و در نهایت دیروز گفتن آرایشگاه‌ها به چند روز باید تعطیل شن. مدیریت در این حده بعد شما میگین قرنطینه؟»، «ایتالیا کل کشور رو قرنطینه کرده و گفته کسی سر کار نیاد و همه حقوق و مزایا پرداخت میشه، بعد اینجا همه کارمندان عادی دارن میرن سرکار»، «کی قراره متوجه بشید تنها راه کنترل کرونا فقط قرنطینه شهرهاست و منع رفت و آمد. مردم رعایت نمی‌کنند. به والله رعایت نمی‌کنند.»

آلبومی برای این روزها

دیروز آلبوم «خراسانیات» محمدرضا

شجریان منتشر شد. کاری که در سال ۶۵

با همکاری پرویز مشکاتیان ضبط شده بود و سال ۹۸ به بازار موسیقی آمد. طرفداران شجریان از چند

روز قبل برای شنیدن این آلبوم منتظر بودند و دیروز با شوق دریا‌هاش می‌نوشتند. هرچند که بعضی‌ها منتقد «خراسانیات» بودند: «به قدری از زیبایی و شکوه خراسانیات سرخوشم که بی‌اغراق سال‌ها بود این طور تحت تأثیر موسیقی قرار نگرفته‌ام. دوست دارم تا شب تنها باشم و یک‌سره بشنوم»، «انگار آلبوم خراسانیات سال ۶۵ ضبط شده و سال‌ها ساکت موند تا در این بزن‌گاه و حال و هوای فاسرده آخر سال بیاد و دل و جانمون و آب پاشی کنه و بگه: مو کفتر چون سختم و آسون نمی‌افتم»، «به سیاق عهد قدیم: عیدی شجریان رسید»، «بهترین کاری که با بیست تومن تنز نودنکیم کردم؟ خرید آلبوم خراسانیات شجریان. خارطه شو را هفت تومن تسلیم تعریف می‌کنم»، «آقا جان «خران» از راون وسط کار جادید مارو دیوانه کنید»، «صبح مون همیشه به این روشنی، از آفتابی که از شرق و با خراسانیات بر ما مایند»، «هرچند هر اثر باید در زمانش منتشر شود، اما این حجم از زیبایی در بعضی لحظه‌های آلبوم خراسانیات در روح من نمی‌گنجد، منجمن می‌کند. دریغا مشکاتیان که جوان افتاد. دریغا شجریان که دیگر نخواهد خواند. و دریغا که بسیار کارهای دیگر باید می‌شد و نشد»، «شما تصور کن این ترکیب چه می‌کنه با چهارستون آدم؛ شعر باباطاهر، صدای محمدرضا شجریان، سنتور پرویز مشکاتیان و ساز و آواز دشتستانی»، «آلبوم جدید منتشر شد خراسانیات اصلاً خوب نبود. اصلاً

در حد کارهای استاد مشکاتیان نبود. حتماً خود استاد دلیلی داشتند که این آثار را خود منتشر نکرده‌اند. فرزندان و وارانش نمی‌دانم چرا منتشر کردند»، «بعد از مدت‌ها به‌خاطر موسیقی جون شوق ریختم. تا ژور دیو تیر بزبن بازوی صیاد... مو کفتر چون سختم و آسون نمی‌افتم»، «در این روزهای کرونایی آلبوم خراسانیات شجریان حال‌مان را خوب کرد»، «وسط این خانه‌نشینی اجباری و نگرانی‌های روزمره چه لذتی داشت خرید خراسانیات. شجریان که تکلیفش روشنه و خدایش به سلامت دارد ولی چقدر جای مشکاتیان خالیه این روزها»، «آلبوم خراسانیات به نظرم جز اینکه شعرهای ناشنیده و کمتر شنیده شده‌ای داشت کار چندان دلنشینی نبود. شاید خود شجریان هم به همین دلیل ۳۳ سال منتشرش نکرد»، «گنجینه ملی یعنی آثار فرهنگی نابی که برای آیندگان بماند و برای آنها هم ماند معاصران لذت‌بخش باشد. گنجینه ملی یعنی هر اثر مشترک مشکاتیان و شجریان. حال فکر کن از این گنج، صندوقی تازه کشف کنی»، «مرسی آلبوم خراسانیات رو دادین بیرون تو این موقعیت»، «توی آرشیو خصوصی محمدرضا شجریان ده‌ها مورد شعبه خراسانیات وجود داره که امیدوارم به همت خانواده ایشون بزودی منتشر بشه همه اونها. استاد شجریان باز اعز ضبط خیلی از آلبوم‌ها حق و حقوق اعضای گروه رو خودش پرداخت می‌کرد و حق نشر رو می‌گرفت. یک گنجینه پنهان که امیدوارم منتشر بشه.»